

Документ за изразяване на позицията на групата на ЕНП

ЕВРОПЕЙСКИ ПАКТ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНИ – ВИЗИЯТА НА ЕНП ЗА СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО В ЕВРОПА

06/10/23

Европейската народна партия (ЕНП) е партията на европейските земеделски стопани и селски общности. Ние сме с вас и ще защитаваме интересите ви. Вие слагате на нашата масата висококачествена и питателна храна. Произвеждате съгласно най-високите стандарти в света. Вие се грижите за природата и създавате жизнени общности в селските райони, което ги прави привлекателни места за живеене и работа. Това са обществени блага от полза за всички. Продуктите, произведени от вас с толкова умения и уникални знания, усъвършенствани в продължение на векове, са много повече от храна. Те са съществена част от общото ни културно наследство, лежат в самата основа на нашата европейска идентичност и целият свят ни се възхищава заради високите им качества. Вие осигурявате продоволствена сигурност за ЕС и извън него при най-трудните условия. Вече положихте огромни усилия да произвеждате по устойчив начин и сте се ангажирали да правите още повече в бъдеще. Изправихте се пред трудности през целия период на пандемията и продължавате да го правите при много тежките условия, предизвикани от руското нашествие в Украйна. Благодарни сме ви за всичко това. Ние се вслушваме във вашите тревоги, защото сме решени да поддържаме силен и устойчив национален селскостопански сектор. Осъждаме онези, които на идеологическа основа ви обвиняват, че унищожавате околната среда. Това демотивира особено младите земеделски стопани да се занимават със земеделие и застрашава продоволствената ни сигурност. Не можем да си позволим да разчитаме на други за основни доставки и най-вече за храна. За ЕНП селското стопанство е сектор от стратегическо значение. Ние поемаме ангажимент да работим с вас, за да осигурим европейски модел на земеделие, който ви позволява да си изкарвате достойно прехраната. Същевременно работим за

подобрения в областта на околната среда, биологичното разнообразие, изменението на климата и хуманното отношение към животните, като отчитаме стойността на регионалните и местните подходи. Селскостопански сектор, който е устойчив от икономическа, екологична и социална гледна точка, е печеливш за всички. Ние се фокусираме и върху трите аспекта.

Няма храна без земеделски стопани – осигуряване на икономически и социални перспективи за земеделските стопани в ЕС

Понастоящем в ЕС има около 9 милиона земеделски стопанства, в които работят около 17 милиона души. Секторът на продоволственото снабдяване в по-широкия смисъл, в който селското стопанство заема централно място, представлява около 8 % от общата заетост в ЕС. Същевременно **доходите на земеделските стопанства** значително изостават от средните заплати в повечето държави членки. Нещо повече, от 2005 г. ЕС е загубил около една трета от своите земеделски стопанства, а делът на заетите в селското стопанство е намалял от 6,4% от общата заетост в ЕС през 2005 г. на 4,2% през 2020 г. Ние сме решени да спрем този спад.

ЕНП се обявява за конкурентоспособен европейски селскостопански модел, основаващ се на **семејства** и професионални земеделски стопани, които са в центъра на **жизнени селски общности** в целия ЕС. Признаваме също така значението на насърчаването на разнообразни икономически дейности в нашите селски

райони, които допринасят за устойчивостта на селските икономики. Признаваме, че селските общности имат същата нужда от достъп до услуги като общностите в градските центрове, например здравеопазване, транспортни връзки и услуги за полагане на грижи. Обръщаме специално внимание на нуждите на земеделските стопани в районите с природни ограничения, като например планини, островни и отдалечени региони, най-отдалечени региони и населени места, тъй като селското стопанство често е основният фактор за икономическото развитие в тези части на Европа. Също така обръщаме специално внимание на нуждите на земеделските стопани в гъсто населените райони с висока степен на урбанизация, където природата, икономиката, жилищното строителство и селското стопанство са тясно свързани. Смятаме, че в ЕС могат да съществуват едновременно различни модели на селско стопанство и се застъпваме за свободата на избор. Съществува огромно разнообразие от модели на земеделие и агроекологични принципи, които могат да се прилагат, и вие имате право да направите избор в зависимост от пазара, бизнес ориентацията, агрономическите предизвикателства, земеделските традиции, рентабилността и разходите.

Винаги сме се застъпвали за силна и добре финансирана **обща селскостопанска политика** (ОСП) и ще настояваме за по-голям бюджет за ОСП предвид предизвикателствата, пред които сте изправени. Ние следим отблизо изпълнението на ОСП за периода 2023 – 2027 г., за да гарантираме, че националните стратегически планове постигат поставените от нас цели. Готови сме да потърсим отговорност от Комисията и държавите членки, ако видим, че новата система води до повече, а не до по-малко сложности и бюрокрация, ако разпределението на подпомагането е по-малко **справедливо** и ако новият режим на условия и други мерки в областта на околната среда застрашават способността на земеделските стопани да осигуряват продоволствена сигурност. Ще бъдем бдителни, за да гарантираме, че селскостопанската политика защитава конституционните права на регионите на ЕС и че земеделските стопани са третирани еднакво във всички държави членки. Смятаме, че разпределението на подпомагане по ОСП трябва да бъде справедливо между държавите членки и вътре в тях. Избраните през 2024 г. ще определят бъдещата ОСП за периода след 2027 г. Поемаме ангажимент да направим всички необходими подобрения от полза за вас, като осигурим силен икономически стълб, позволяващ преминаването към по-устойчиви земеделски практики, които подпомагат приемствеността между

поколенията и ви защитават по-добре в условията на силно нестабилен световен пазар. Вярваме, че земеделските стопани трябва да могат да поправят добросъвестно допуснатите грешки, преди да им бъдат наложени финансови санкции, и ще настояваме да бъде запазено това право, което ви осигурихме в ОСП.

Настояваме да се увеличат усилията за борба с тревожната липса на **приемственост между поколенията** в селското стопанство, по-специално чрез повишаване на привлекателността на селските райони за по-младото поколение. Без млади хора, желяещи да се занимават със земеделие, първичният сектор ще загине, а икономическият живот в селските райони ще се срине. През 2020 г. едва 11,9% от управителите на земеделски стопанства в ЕС са били на възраст под 40 години. Това положение не е устойчиво. Възнамеряваме да подкрепим всички мерки, които дават възможност на младите хора да гарантират бъдещето на сектора, като се справим с предизвикателствата, свързани с достъпа до земя и финансиране, като насърчим консултантските услуги, образованието и обучението, като осигурим съгласуваност между местните, националните и европейските мерки за младите земеделски стопани, както и чрез стратегии за приемственост в земеделските стопанства. Подкрепяме поставянето на по-силен акцент върху стажовете в селскостопанския сектор, инвестирането в програми за висше образование и улесняването на структурирания преход на младите хора към селското стопанство. Вярваме, че бюджетът на ОСП за иновативни млади земеделски стопани следва да бъде увеличен. Подкрепяме регионални мерки, които правят селските райони по-привлекателни за живеене за млади и стари хора. Приветстваме факта, че процентът на **жените в селското стопанство** се е увеличил и през 2020 г. е достигнал 31,6 %, но трябва да използваме ОСП и други инструменти, за да продължим тази насока. Признаваме жизненоважната роля на жените земеделски стопани в икономиката на селските райони. Подкрепяме мерки за превръщане на земеделието в по-привлекателна професия за жените, като разработваме подходящи бизнес инициативи за насърчаване на младите жени да се занимават със земеделие. Настояваме държавите членки да гарантират социалните права на всички земеделски стопани и на заетите в сектора. Изразяваме категоричната си подкрепа за това да се отделя по-голямо внимание на психичното здраве и благосъстояние на земеделските стопани предвид сложните предизвикателства, пред които са изправени, включително финансова несигурност, професионални рискове и

недостатъчно признаване на приноса им за обществото.

Разбираме, че пазарната селскостопанска политика може да изложи земеделските стопанина последиците от **изключителната нестабилност на цените**. Бързият приток на зърно в ЕС вследствие на руското нашествие в Украйна показва колко бързо могат да бъдат дестабилизирани пазарите, особено в страните, граничещи с Украйна, и ние настояваме за решителни действия за възстановяване на стабилността на пазара и компенсирание на засегнатите земеделски стопани. Обещаваме да направим повече, за да ви предпазим от катастрофалните последици от нестабилността на цените и ще подобрим още повече инструментите за ценова стабилност в бъдещата ОСП. Ние се борихме усилено, за да усъвършенстваме инструментите на ОСП и да увеличим финансовите ресурси за справяне с кризи, като предложихме по-добри възможности за управление на риска, засилихме ролята на организациите на производителите и подобрихме структурата на веригата за доставки на храни. Приемането на първата по рода си директива за изкореняване на **нелоялните търговски практики** във веригата за доставки на храни се дължеше на ЕНП и ние ще гарантираме, че тази директива е от полза за вас. Вие не получавате **справедлива цена** за вашите продукти от веригата за създаване на стойност и това е скандално. Настояваме за цялостно проучване на този въпрос. Вие заслужавате справедлив доход и ние ще продължим усилията си, за да гарантираме, че ще го получите. Ние се борим за еднакви условия на конкуренция за всички земеделски стопани в ЕС в рамките на единния пазар. Противопоставяме се на всеки опит на големите предприятия, различни от селскостопанските, да използват ОСП за икономическа изгода. Тези пари се полагат на активните земеделски стопани: те са за вас!

Горите и цялата верига за създаване на стойност в областта на горското стопанство са изключително важна част от селските райони. Те създават работни места, осигуряват икономическо благосъстояние, съхраняват въглерод, полезни са за здравето и се борят с опустиняването. ЕНП счита, че държавите членки имат най-добрите познания за устойчивото управление на горите, затова признаваме компетентността на държавите членки по отношение на законодателството в областта на горите. Подкрепяме силно земеделските и горските стопани от ЕС, които са в основата на **кръговата икономика** и произвеждат така необходимата **възобновяема енергия** и други материали на биологична основа, като подчертаваме,

че увеличеното използване на дървесина в строителството може да превърне сградите във въглеродни погълтители. Развитието на **селския туризъм**, включително концепцията за интелигентни селски дестинации, предлага допълнителни възможности за диверсифициране на доходите на земеделските стопанства и за стимулиране на селските райони и ние го подкрепяме активно.

Ние сме за традиционния земеделско-скотовъден поминък и други системи за отглеждане на добитък на открито, като признаваме ролята им за опазване на биоразнообразието и за поддържане на селскостопанската дейност в Европа. Ето защо настояваме за неотложната необходимост да се гарантира, че селското стопанство и туризмът ще останат възможни в тези райони с оглед на предизвикателствата, породени от нарастващата популация на едрите хищници. Проблемът с **едрите хищници** трябва да бъде решен спешно. Време е за балансиран подход към управлението на дивата флора и фауна, който да позволява гъвкавост на регионално равнище и при който преразглеждането на статута на защита на вълците и мечките да не бъде табу. В по-широк смисъл трябва да предприемем стъпки за преодоляване на разделението между градовете и селата, като насърчим по-доброто взаимно разбиране за предизвикателствата, пред които са изправени жителите на градовете и хората, живеещи в селските райони. Насърчаването на земеделието в градовете и фермерските пазари може да послужи като ефективен катализатор за тази интеграция. Трябва да инвестираме в мерки, включително в комуникационни стратегии, така че още от ранна възраст потребителите да разбират и оценяват усилията, полагани от земеделските стопани за осигуряване на достатъчни количества висококачествена храна. Приветстваме съобщението на председателя на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен, че трябва да се започне **стратегически диалог** със земеделските стопани и ще гарантираме, че гласът ви ще бъде чул.

ЕНП подкрепя **отворена и основана на правила търговска политика**. Същевременно заявяваме твърдо: вносните продукти трябва да отговарят на екологични, санитарни, фитосанитарни и социални стандарти, както и на стандартите за хуманно отношение към животните, еквивалентни на тези, които се очакват от нашите собствени производители. Ние ще подкрепим всички усилия за международно признаване на нашите стандарти и ще гарантираме реципрочност, така че да бъдете третирани справедливо. Безсмислено е да понижаваме

производителността си и да пренасочваме производството и въздействията от него върху климата, като например изместване на въглеродни емисии и недостиг на вода, в трети страни. Освен това трябва да защитим нашето производство от налагането на ответни мита за търговски спорове, възникнали в други сектори. Търговските споразумения на ЕС трябва да включват разпоредби за защита на чувствителните продукти. **Предпазните клаузи** следва да се задействат, когато рязкото нарастване на обема на търговията застрашава стабилността на нашия пазар. Нашите чудесни **географски указания** трябва да бъдат защитени във всички търговски споразумения.

Иновации и инвестиции, а не идеология, като двигател на по-екологично земеделие в ЕС

Инвестициите в авангардни **технологии** и достъпът до тях са от съществено значение за запазване на конкурентоспособността на европейското селско стопанство на световния пазар, за поддържане на високите ни стандарти и за осигуряване на устойчиви производствени методи в съответствие с очакванията на обществото. Независимо дали става въпрос за намаляване на емисиите на парникови газове, подобряване на хуманното отношение към животните или използване на по-малко суровини, ние вярваме, че научните изследвания и иновациите ще доведат до по-добри резултати, отколкото ако просто се налагат цели отгоре. Настояваме да се поднови фокусът върху **научните изследвания и иновациите** в областта на селското стопанство във всички държави членки въз основа на приоритетите на Съюза и като се вземат предвид регионалните измерения. Трябва да намалим въздействието върху околната среда, без непременно да намаляваме нашето селскостопанско производство, като използваме авангардни технологии. Прилагането на прецизно земеделие и екологосъобразни иновации не само ще повиши производителността, но и ще сведе до минимум въздействието върху околната среда. Настояваме за много по-добри и по-бързи процедури за одобрение на нови техники и алтернативи. Нуждаем се от повече инвестиции в технологии и инфраструктура, в системи за управление на енергията, в достъпен, надежден и бърз интернет в селските райони. Трябва да подобрим оперативната съвместимост, цифровите умения, центровете за цифрови

иновации и да разработим нови бизнес модели и модели на управление. Ние ще се борим за увеличаване на бюджета за програмата за научни изследвания **„Хоризонт“**, посветена на селското стопанство, храните и биоикономиката, и подчертаваме необходимостта от подобряване на достъпа на по-малките и новите иноватори до пазара. Трябва да повишим ефективността си, за да гарантираме, че знанията стигат бързо до земеделските стопанства чрез подобрена **система за съвети в селското стопанство**. Ще продължим да насърчаваме решително използването на изкуствения интелект, големите информационни масиви, цифровизацията и използването на европейските космически технологии за оптимизиране на управлението на земята. Ще продължим да развиваме обещаващи инициативи като **„Интелигентни села“**.

Вярваме, че научнообоснованото вземане на решения, позволяващо използването на нови технологии, предлага много по-добри пътища към по-устойчив селскостопански сектор, отколкото чисто „идеологическите“ подходи. Например разрешаването на използването на **нови техники за селекция** в ЕС не само ще даде възможност на земеделските стопани да произвеждат култури, изискващи по-малко ресурси като вода, торове и пестициди, но и ще означава инвестиции в научноизследователска и развойна дейност и иновации и създаване на работни места в цяла Европа. Въпреки това ще настояваме новите техники за селекция да бъдат съвместими с настоящите права върху сортовете растения и патентното право. Виждаме голям потенциал за земеделските стопани да диверсифицират доходите си и да постигнат значителни ползи за околната среда чрез въвеждането на доброволни, основани на пазара инициативи за **улавяне на въглероден диоксид в земеделието**. Поемаме ангажимент да гарантираме, че тези схеми се разработват по възможно най-малко бюрократичен начин. Трябва да увеличим европейското производство на **протеини** както за храните, така и за фуражите. Убедени сме, че за увеличаване на кръговия цикъл са нужни иновации и подходяща инфраструктура, като например използването на остатъчни потоци и оборски тор за производството на възобновяема енергия в стопанствата или като заместител на скъпите химически торове. Това има по-добро въздействие върху почвата и намалява емисиите на CO₂, свързани с производството на торове.

За нас ОСП е основният двигател за постигане на по-иновативно, конкурентоспособно и устойчиво селско стопанство в Европа. Доказали сме, че сме готови, ако е

необходимо, да отхвърлим необмислените законодателни предложения, които се опитват да заместят ОСП, да отнемат нейните средства и да ви наложат нови тежести, без да предлагат реални алтернативи и компенсации. Примери за това са предложенията относно **възстановяването на природата, пестицидите и емисиите от промишлеността**. Сега със сигурност не е моментът да изложим на риск нашата продоволствена сигурност. Напротив, необходимо е устойчиво увеличаване на нашето производство, за да се гарантира наличието на храна в ЕС и извън него, особено в момент, когато Русия заплашва износа на зърно за Африканския континент и други уязвими региони. Ние отхвърляме предложенията, които застрашават вашите права на собственост и не съдържат всеобхватни оценки на въздействието, особено по отношение на жизнеспособността на стопанствата и приемствеността между поколенията. Земеделските стопани не трябва да бъдат оставяни сами да плащат сметката за по-голяма устойчивост!

ЕНП подкрепя земеделските стопани и огромните усилия, които те вече положиха за повишаване на ефикасното използване на **водата**. Трябва да осигурим допълнителна подкрепа, която да позволи по-устойчиво използване на водата. Смятаме, че новите инвестиции във водна инфраструктура и технологии за адаптиране към изменението на климата са от съществено значение за бъдещето на селскостопанския сектор в държавите членки, които са по-уязвими от последиците от недостига на вода и сушата.

Ние разбираме, че сте изправени пред огромното предизвикателство да произвеждате повече и по-качествено с по-малко въздействие върху околната среда и в условията на много конкурентен глобализиран пазар. Същевременно сте пряко засегнати от последиците от изменението на климата. Не можем да очакваме от вас като земеделски стопани да правите много повече с по-малко подкрепа. Знаем, че обикновено пазарът не възнаграждава по-високите производствени разходи, произтичащи от по-устойчиви практики. Нашата крайна цел е да спомогнем за постигането на нов консенсус в обществото. Искаме потребителите действително да подкрепят по-устойчиво произведените храни и да вземат това предвид, когато правят своя избор в местния магазин за хранителни стоки.